

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Unus potest immergere [et] alter baptizare

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

folium XLVIII

runtur. tunc talis permanet non baptisatus siue illorum. Pro quo
Sciendum primo. quod tria requirunt circa baptismum. Primum est debita verborum platio. Secundum est ipsius infantis immersio vel aqua superfusio. Tercium est intentio. scilicet ut ipse baptisatus intendit facere id quod facit ipsa ecclesia. Et si unum illorum defuerit tunc baptismus viciatur. id est quod ipse puer manet imbaptisatus.

Notandum secundo per modum dubij. et ponatur casus quod sint duo homines. quorum unus immergat puerum et alter proferat verba. et ponatur ulterius casus possibilis quod fiat tempore necessitatis. ita quod sint duo sacerdotes quorum unus est factus mutus et ille immergat puerum. et alter sit carus manibus. et ille formam verborum proferat. tunc dubitatur. videlicet talis puer sit baptisatus. an non. Et videtur quod talis puer sit baptisatus. quod sine isto sacramento nullus potest saluari. ut patet ex dicto euangelij versus allegato. Respondetur ad hoc dubium secundum Richardum in tertio de lege dei. quod talis puer non est baptisatus. quod ad baptismum tria requiruntur. Primum quod ibi sit debita verborum platio. Secundo quod immergat. Tercio quod intendat facere hoc quod ecclesia facit. modo cum unum illorum defuerit tunc puer non est baptisatus. scilicet in presenti casu unum illorum deest. scilicet debita verborum platio sicut in mutis. ergo talis puer manet non baptisatus. Alii autem doctores respondent. quod tunc talis puer manet imbaptisatus. quod immersio et platio verborum debent fieri ab uno. scilicet sic non fit hic. ergo etc.

Tercio notandum. ponatur quod duo circa fontem proferant verba. sic quod ambo dicant. ego baptiso te in nomine patris et filij et spiritus sancti. et unus solus immergat. tunc dubitatur. videlicet talis puer sit baptisatus. Et videtur quod non sit baptisatus. quod vel illi dicunt nos baptisamus te in nomine patris. et filij. et spiritus sancti. vel dicunt. ego baptiso te in nomine patris et filij. et spiritus sancti. Si primo modo. tunc non habet debita forma baptismi quam christus instituit. Si secundo modo. tunc puer bis baptisaretur. et quod baptismus est sacramentum irreiterabile. ergo videtur quod talis puer non sit baptisatus. Ad hoc dubium respondetur quod talis puer est baptisatus. Sed tunc ad rationem dicitur quod dicitur. vel dicitur dicitur nos vel ego. Respondetur quod non dicitur nos. scilicet dicitur illorum dicat. ego baptiso te etc. Et sic iste vicinarius proferens verba et cum hoc immergens baptisat. Sed tamen hic quidam respondet sub cautela sic. quod si unus citius diceret. ego baptiso te quam alter. tunc ab illo. qui citius diceret talis puer esset baptisatus et non ab alio. quia sacramentum baptismi est irreiterabile. Sed hoc non tene valet. quia si astans diceret citius illa verba et non immergeret. tunc ipse puerum non baptisaret. sed solum immergens.

Quarto notandum. videlicet iudeus vel infidelis potest baptisare. Et videtur quod non. nam quicumque est peccatus ab ecclesia ille non potest baptisare. sed iudeus est homo. ergo etc. Consequentia tenet de se. similiter et maior. Sed minor patet per dictum propheticum ubi dicitur. Nolite sanctum dare canibus. Sed in oppositum est autoritas patris per illud quod dominus dixit. a quo cumque possit sumere baptismum. Ad illud dubium respondetur. quod ipse iudeus potest baptisare. quod eodem modo valet baptismus collatus per malum sicut per bonum. et baptismus non est ministerii proferentis. sed christi. et hoc est verum. si ipse intendit facere hoc quod intendit ecclesia facere. et cum hoc proferat debitam plationem verborum et immergat puerum. ita tamen quod hoc permittitur ab ecclesia tempore necessitatis siue causa necessitatis. quod sine isto sacramento nullus potest saluari. Sed tamen iste iudeus non potest baptisare ex officio et ex autoritate. ut patet per hanc argumentum. Sed tunc ad rationem autoris hic in littera dicitur. quod autoritas eius intelligitur de articulo mortis. sed non quo ad autoritatem vel quod ad officium

Summula Raymūdi

Alij autē aliter rīdent ad rōnem. q̄ aliquem esse p̄cisum ab ecclīa intelligit̄ duplt. Uno mō quo ad vīculū charitat̄. sic ipe iudeus p̄cisus est ab ecclīa Romana. Alio mō quo ad vīculū vel vīonē baptīsmatis. z sic ipe iudeus nō est p̄cisus ab ecclīa

¶ Ultimo norandū p̄ modū dubitatōis. vtz dyabol⁹ posset baptizaf̄ re aliquē. Et arguit̄ q̄ sic. q̄ q̄cūq; debite p̄fert p̄ba z alia req̄sita bñfacit̄ ille p̄t baptizare. sed dyabolus p̄t oīa ista facere cū ipe vocat̄ mille artifex. q̄ p̄t baptizare. Ad hoc dubiū rīdetur. q̄ dyabolus nullū p̄t baptizare. z hoc p̄bat̄ aliq̄bus rōnib; sic. Prima est. q̄cūq; baptizat̄ ille p̄tendit bonū et h̄z debitam formā verborū z oīa necessario req̄sita ad tale officium. sed dyabolus nō est hmōi. ergo zc. Alia rō. nullus p̄t baptizare nisi hō. nam dñs dixit̄ in euāgelio. Ite docete omēs gentes. z illa verba dixit̄ discipulis suis z successorib; discipulorū. h̄z dyabolus nō est hō neq; successor discipulorū. q̄ nō p̄t baptizare. Tercia rō seq̄tur ex p̄ma. z est ista. oīs baptizās d̄z p̄tendere bonū. sed dyabolus nō p̄tendit bonū. cum sit spūs malign⁹. ergo etiam nō d̄z baptizare. Et h̄z dyabolus diceret̄ debitam formā p̄bortum. tamē in hac forma nō p̄tendit bonū. q̄ nō baptizat̄. Sed diceret̄. quare hō baptizat̄ z nō dyabolus Rīdetur q̄ ideo. q̄ sicut homo fuit cā mortis. vel sicut hō mortificatus fuit p̄ hōiem. ita d̄z viuificari z recōciliari p̄ hōiem z nō p̄ dyabolū seu p̄ spiritū malignum. ergo baptizat̄ hō z nō dyabolus. Alia rō. q̄ sicut hō est cā generatōis realis. sic etiam d̄z cā generatōis spūalis. scz xps p̄ncipaliter a quo sacramenta fluxerunt cui⁹ mīnist̄er est hō sacerdos. ergo hō baptizat̄ z nō dyabolus. Sed tūc ad rōnem q̄ d̄z. q̄ p̄fert verba z oīa que req̄runt̄ ad baptīsmū ille baptizat̄. sed dyabolus p̄t facere hmōi. ergo zc. Maior est negāda. q̄ ibi maxime req̄r̄ritur intentio bona. mō notum est q̄ dyabolus nō intendit̄ illud bonū qd̄ ecclīa intendit̄. ergo nō potest baptizare.

i. puer s̄c̄ baptīsmat̄ .i. effunde s̄c̄ baptīsmat̄

Infans in fontem si stercozat̄ eijce fontem

s̄c̄ infans s̄c̄ fontē .i. nō ē faciēda effusio.

Si dimittit̄ in hunc vīnam. questio non est.

¶ In ista pte determinat̄ de negligētia recuperāda circa fontem baptīsmi. Et diuidit̄ illa ps in duas. In p̄ma facit̄ hoc qd̄ dictū est. In sc̄da docet̄ sp̄aliter qualiter pueri sint baptīsandī. Sc̄da ps ibi (Inuēto puero) P̄ma ps adhuc in duas. nam p̄mo facit̄ autor qd̄ dictum est. Sc̄do ponit̄ tres cautelas circa negligētiā baptīsmi obseruādas. ibi (Si puer egredītur) Quantū ad p̄mum autor vult. si aliquē puez p̄tingit̄ in fontē baptīsmatis stercoza mittere. tūc talis aqua est effundenda. Sz si aliq̄s puer in hanc aquā baptīsmat̄ vīnaret nō est necessariū ipam effundere

¶ Circa lrām p̄mo norandū. q̄ lra d̄r notāter aqua baptīsmat̄ d̄z effundī. z hoc est̄ intelligendū de casu p̄dicto. puta dū ipe puer emittit̄ stercozū in fontem ipius baptīsmat̄. Et huius rō est. q̄ puer baptīsand⁹ d̄z baptīzari in mūda aqua. vt h̄at̄ ex dicit̄ Ezech. xxxvi. vbi d̄r. Et effundam sup̄ vos aquā mūdā z mūdabimīni ab oībus inq̄namēt̄. sed si puer stercozif̄at̄ in aquā tūc nō esset̄ mūda. z ideo talis aqua debet̄ effundī